

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 997/2026
14.05.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драгана Динић Јотић адвокат из ..., против тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације, Београд, чији је пуномоћник Марија Ивановић адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3068/25 од 29.10.2025. године, исправљене решењем тог суда Гж1 3068/25 од 09.03.2026. године, у седници одржаној 14.05.2026. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3068/25 од 29.10.2025. године, исправљена решењем тог суда Гж1 3068/25 од 09.03.2026. године и предмет враћа том суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 4414/22 од 27.11.2023. године одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужили плати 918.717,45 динара са законском затезном каматом од 05.04.2021. године до исплате и обавезана тужилца да туженој накнади парничне трошкове од 19.240,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3068/25 од 29.10.2025. године, исправљеном решењем тог суда Гж1 3068/25 од 09.03.2026. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је тужена обавезана да тужили на име накнаде штете исплати 918.717,45 динара са законском затезном каматом од 05.04.2021. године као дана подношења тужбе до исплате и да јој накнади парничне трошкове од 154.460,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а одбијен је захтев за накнаду трошкова у износу од 19.240,00 динара са припадајућом законском затезном каматом. Тужена је обавезана да тужили накнади трошкове другостепеног поступка од 114.460,00 динара, а одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредби члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код Компаније „Generalexport“ д.п. Београд 22 године и Компаније „International CG“ д.п. Београд осам година. На основу јавног позива тих компанија, као субјеката приватизације у реструктурирању, тужила је 27.06.2008. године поднела пријаву послодавцима за евидентирање ради наплате новчане накнаде у висини од 200 евра за сваку годину радног стажа, затим 12.01.2011. године Агенцији за приватизацију захтев за исплату накнаде из средстава остварених од продаје имовине ових компанија и 02.08.2013. године Агенцији за приватизацију пријаву потраживања према својим бившим послодавцима у висини главнице од укупно 6.000 евра и припадајуће законске затезне камате. На предлог Агенције за приватизацију од 23.02.2015. године Привредни суд у Београду је у предмету Ст 68/2015 отворио поступак стечаја над Компанијом „Generalexport“, због трајније неспособности за плаћање и за стечајног управника именовао Агенцију за лиценцирање стечајних управника РС. Закључком стечајног суда од 29.03.2018. године утврђено је потраживање тужиле од 918.717,45 динара, од чега на име главног дуга 721.200,00 динара и камате на главни дуг од 197.517,45 динара, у трећем исплатном реду.

Полазећи од наведених чињеница првостепени суд је, на основу одредби чланова 155. и 172. Закона о облигационим односима, члана 5. Закона о приватизацији важећег у време покретања поступка реструктурирања („Службени гласник РС“ бр. 38/01 ... 123/07), чланова 7. и 80. Закона о приватизацији важећег у време отварања стечајног поступка („Службени гласник РС“ бр. 83/14), члана 6. став 5. Закона о Агенцији за приватизацију („Службени гласник РС“ бр. 38/01 ... 115/14), чланова 11. и 51. Закона о стечају важећег у тренутку отварања стечајног поступка, члана 31. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији („Службени гласник РС“ бр. 112/15) који је у примени од 01.02.2016. године, као и члана 1. Одлуке о оснивању Агенције за вођење спорова у поступку приватизације („Службени гласник РС“ бр. 5/16) одбио тужбени захтев, из разлога што тужена није пасивно легитимисана у овој парници. По оцени тог суда тужена је од 01.02.2016. године преузела од Агенције за приватизацију обављање послова који су у функцији заступања у поступцима пред судовима, арбитражама, органима управе и другим надлежним органима, у којима је Агенција за приватизацију имала положај странке или умешача и покренути су пре 01.02.2016. године, па само у тим поступцима се она сматра правним следбеником Агенције за приватизацију по самом закону. Тужена није универзални сукцесор Агенције за приватизацију, па за извршење обавеза те агенције одговара надлежно министарство за послове привреде.

Другостепени суд није прихватио наведено тумачење материјалног права. По оцени тог суда, код утврђених чињеница да је Агенција за приватизацију прихватила Програм реструктурирања компанија у којима је тужила била запослена, да је у оквиру својих овлашћења продавала имовину субјеката приватизације, да није намирила

потраживања запослених, међу којима је тужила, већ иницирала отварање поступка стечаја и у том поступку Закључком суда утврђено потраживање тужиле у висини износа чију исплату захтева у овом поступку, тужена јесте правни следбеник Агенције за приватизацију у смислу Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији („Службени гласник РС“ бр. 112/15) и Одлуке Владе Републике Србије о оснивању тужене („Службени гласник РС“ бр. 5/16), па је у обавези да тужилу на основу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима накнади штету у висини ненамиреног потраживања по основу рада. Другостепени суд је оценио истакнути приговор застарелости потраживања као неоснован у смислу одредби члана 376. Закона о облигационим односима, налазећи да супротно тврдњи тужене рок застарелости не тече од децембра 2007. године када је усвојен програм реструктурирања послодаваца тужиле.

По становишту Врховног суда правилно је другостепени суд применио материјално право када је нашао да је тужена, као правни следбеник Агенције за приватизацију пасивно легитимисана у овој парници. Уставни суд и Врховни суд су успоставили праксу у битно истоврсним чињеничним ситуацијама, по којој обавеза тужене да накнади спорну штету произлази из пропуста Агенције за приватизацију у поступку усвајања социјалног програма, као органа надлежног за спровођење поступка реструктурирања послодаваца тужиле. Практика судова уједначена је након израженог става у пресуди Врховног касационог суда Рев2 1341/2016 од 31.01.2018. године донетој након одлуке Уставног суда Уж 2049/2013 од 04.10.2013. године, који је прихватио становиште изражено у одлуци Уж 4639/2012 од 08.05.2013. године са правним дејством и према лицима која нису поднела уставну жалбу, а налазе се у истој правној ситуацији као и подносиоци уставне жалбе у том предмету.

Међутим, ревизијом се основано указује да нису утврђене чињенице од значаја за одлуку о истакнутом приговору застарелости, који је другостепени суд оценио као неоснован применом члана 376. Закона о облигационим односима.

За испитивање законитости одлуке у овом делу, имајући у виду да спорни износ представља накнаду штете због скривљених пропуста правног претходника тужене, нужно је разјашњење чињеница када је настала штета, пошто од тог времена тече објективни рок застарелости потраживања од пет година, односно када је тужила сазнала за штету и лице које је штету учинило, од ког времена тече субјективни рок од три године, па ће тек потом суд бити у могућности да изведе закључак да ли је спорно потраживање било застарело у моменту подношења тужбе 05.04.2021. године.

У поновљеном поступку суд ће одлучити и о трошковима целог поступка, у складу са чланом 165. став 3. ЗПП.

Из наведених разлога, одлука у изреци донета је применом члана 416. став 3. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић